ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO

EDUSKUNNAN YMPÄRISTÖVALIOKUNTA 20.10.2017
ASIA: O 49/2017 VP VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN UUDISTAMINEN

ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITON ASIANTUNTIJALAUSUNNON LIITE

Ote YM:n kotisivuilta http://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Selvitys_rakennusten_hiilijalanjaljen_va(43779)

Rakennetun ympäristön hiilipäästöjen kokonaisuuden hallinta?

Selvitys rakennusten hiilijalanjäljen vähentämisestä valmis

Tiedote 30.6.2017 klo 8.36

Ympäristöministeriö on teettänyt selvityksen tiekartasta, jolla vähennetään rakentamisen (uudisrakentamisen?) ja erityisesti rakennusmateriaalien hiilijalanjälkeä sekä edistetään Suomen rakennus- ja kiinteistöalaa koskevia ilmastotavoitteita.

Rakennusmateriaalien osuus rakennuksen elinkaaren aikaisista hiilipäästöistä on merkittävä ja se kasvaa rakennusten energiatehokkuuden parantuessa ja rakennuksen käytön aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentyessä. VTT:n selvityksen mukaan materiaalien aiheuttamat päästöt vastasivat lähes nollaenergiatasoisessa esimerkkikerrostalossa 74 vuoden käytön (lämmitys, käyttövesi, sähkö) aiheuttamia päästöjä.

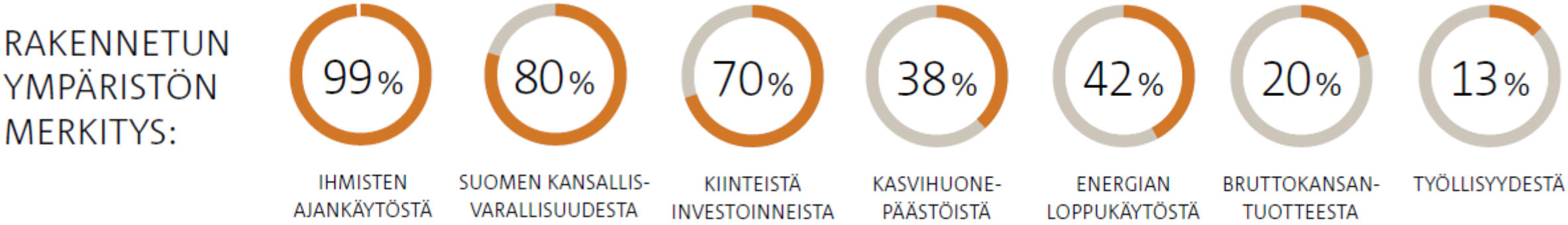

Milloin rakentaminen on kestävää päästöjen ja rakennetun ympäristön koko elinkaaren näkökulmasta - uudisrakentaminen, nykyisen rakennuskannan ylläpito ja korjausrakentaminen, uusiokäyttö, purkaminen

- Rakennetun ympäristön kokonaisuuden hallinta (ei vain uudisrakentaminen), elinkaariajattelu, päästöt (kokonaiskuorma) ja vattien toteuttamisen edistäminen?
- Kaupungistuminen > lisämaan tarve kaupunkirakentamiseen > uudisrakentaminen > päästöt?
- Kaupungistuminen > nykyisen rakennetun ympäristön päästöt?

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

Liikenteen päästötavoiteet Etelä-Savossa

esavo.fi

Hajanainen rakenne

Suomen 250m-väestöruudut 2015

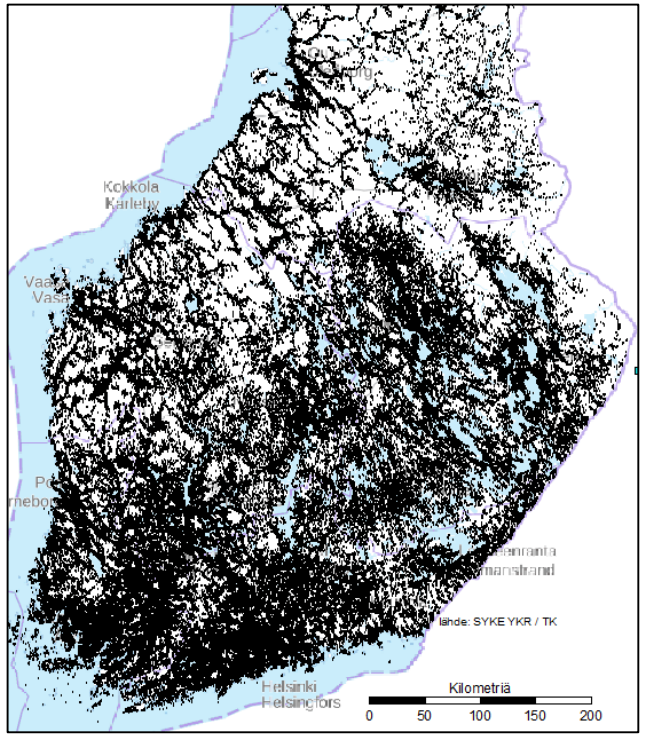

Suomen 250m-väestöruudut, joissa väestötiheys väh. 20 as/ha 2015

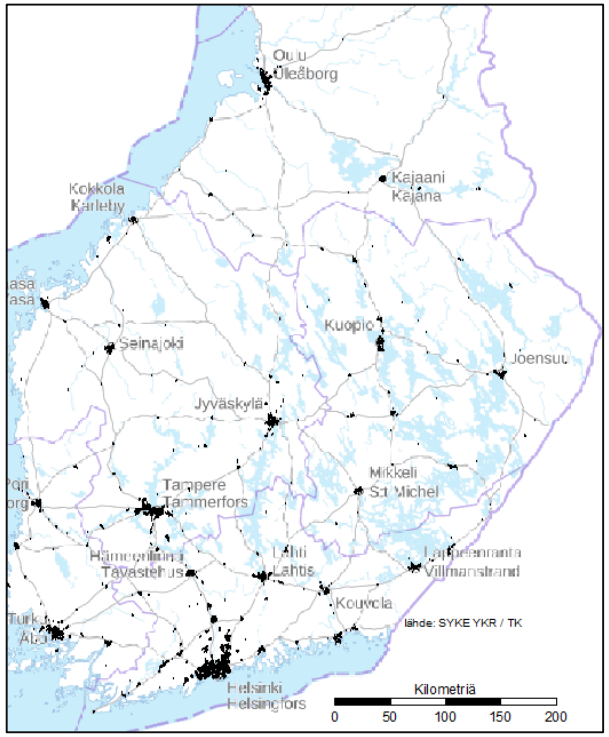

Suomen 250m-väestöruudut, joissa väestötiheys väh. 3 as/ha 2015

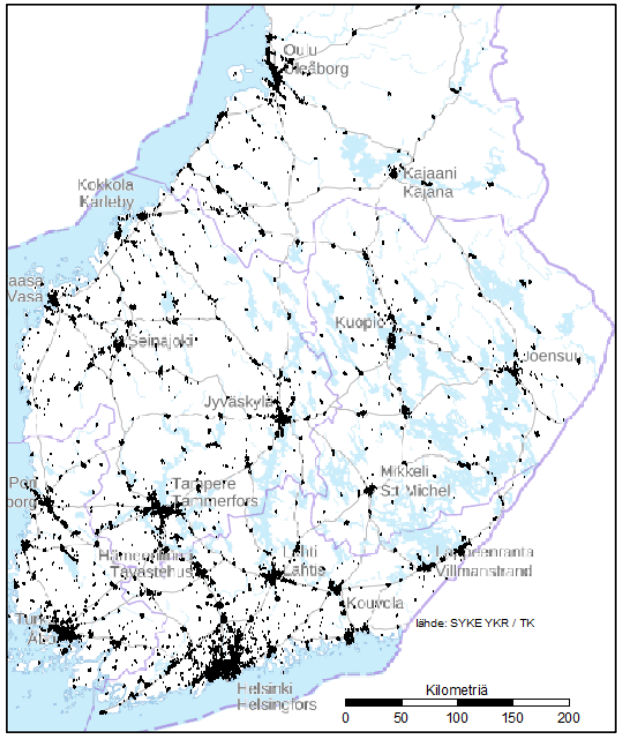

Etelä-Savossa on liikennekäytössä olevia henkilöautoja noin 78 000 eli maamme maakunnista kolmanneksi eniten 1000 asukasta kohden (Trafi, vuosi 2016)

Ilmastotavoitteet ja Etelä-Savo 1/2

Suomen luonnonsuojeluliiton* mukaan ehdotettuun 50 % päästövähennystavoitteeseen päästäisiin vuoteen 2030 myös seuraavalla ***keinovalikoimalla***:

vähentämällä jokaisen auton kulutusta 20 %

- Etelä-Savossa liikennekäytössä olevien henkilöautojen keski-ikä 12,7 vuotta (lähde Trafi.fi)
- Henkilöautojen keskimääräiset CO2-päästöt Etelä-Savossa oli 168 g/km vuonna 2015
- 2015-2016 keskimääräiset CO2-päästöt vähenivät yhden prosentin

→ Etelä-Savo saavuttaa tavoitteen noin vuonna 2036

vähentämällä autojen määrää 20 %

- Etelä-Savossa liikennekäytössä olevien henkilöautoja noin 78 000 → pitäisi vähentää yli 15 000 autoa
- Asuntokunnista autottomia on noin 20 400 (27 % asuntokunnista)
- kaksi tai useamman auton omistaa noin 24 000 asuntokunta (31 %)
- **Maakunnan taajama-alueilla kahden auton asuntokuntia yli 13 000**

→ Potentiaalia autokannan vähentämiseen on, mutta autokannan vähentäminen Etelä-Savossa 20 %:lla on haasteellista

* Suomen luonnonsuojeluliiton lausunto Parlamentaariselle liikenneverkon rahoitusta arvioivalle työryhmälle 27.4.2017

Ilmastotavoitteet ja Etelä-Savo 2/2

Vähentämällä 20 % jokaisen auton kulkemaa ajomatkaa

- Arviolta tämä tarkoittaa Etelä-Savon autokannalla 780 000 km:n vähentämistä per päivä (arvio perustuu Henkilöliikennetutkimus 2010–2011 taulukkoon 19)
- Alle 10 km:n työmatkojen yhteenlaskettu yhden suuntainen pituus Etelä-Savossa on 77 000 km (YKR työmatkat 2014)
- 70 % matkoista on korkeintaan 5 km pituisia
- 58 % henkilöautomatkoista on 0-5 km

→ Etelä-Savossa on potentiaalia lisätä kevyen liikenteen osuutta lyhyillä matkoilla, mutta esitetty 20 %:n vähentäminen on erittäin haasteellista

Lisäämällä julkista liikennettä 20 %

- Etelä-Savossa on **189** 250x250m –ruutua, joiden väestötiheys on vähintään 20 as/ha, joista
- Taajaman sisäistä joukkoliikennettä on Mikkelissä, Savonlinnassa ja Pieksämäellä

→ Etelä-Savossa **nykymuotoista** joukkoliikennettä lisäämällä ei saavuteta ilmastotavoitetta näiltä osin